

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण
17, डॉ. आंबेडकर रोड, पुणे विभाग, पुणे 411 001

Email Id – jdpunescholarship@gmail.com	Website – jdhepune.in
फोन नं. - 020-26127833 / 26051632	फॅक्स नं. 020-26051632
जा.क्र. महाडीबीटी-2025-26/(E-6385955/2025)/ प्रति,	दिनांक : 03.12.2025

1. प्राचार्य,
सर्व अशासकीय अनुदानित /विना अनुदानित
कायम विना अनुदानित वरिष्ठ कला, वाणिज्य,
विज्ञान, विधी, शिक्षण शास्त्र, शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये,
पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा
तसेच केंद्रशासित प्रदेश दादरा नगर हवेली.
2. कुलसचिव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
3. कुलसचिव, डेक्कन महाविद्यालय व पदव्युत्तर संस्था, पुणे.
4. कुलसचिव, टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे.
5. कुलसचिव, गोखले अर्थशास्त्र व राज्यशास्त्र संस्था, पुणे.
6. कुलसचिव, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
7. कुलसचिव, श्रीमती नथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई.
8. कुलसचिव, कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ, रामटेक.

विषय – सन 2025-26 मध्ये अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील

महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत

संदर्भ : - मा. संचालनालयाचे पत्र क्र. उशिसं - शिष्य / पूरग्रस्त / 2025/

E- 2392204 दि. 21.11.2025.

उपरोक्त विषयास अनुसरून कळविण्यात येते की, शासन पत्र दि. 4.11.2025 आणि शासन निर्णय दि. 10.10.2025 अन्वये राज्यातील विविध तालुक्यांमध्ये अतिवृष्टी झाल्यामुळे अशा तालुक्यांना आपत्तीग्रस्त घोषित करण्यात आले आहे. सदर तालुक्यातील सर्व बाधीतांना दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती लागू असणाऱ्या सर्व सवलतींना मान्यता देण्यात आली आहे. यामध्ये विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्क माफीची सवलत देण्यात आली आहे. शासन निर्णय दि. 18.10.1993 अन्वये राज्यातील टंचाईग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठे, परीक्षा मंडळे व महाविद्यालयांची परीक्षा फी माफीची योजना कार्यान्वित आहे. या योजने अंतर्गत महसूल व वन विभागने दुष्काळ घोषित केल्यानंतर दुष्काळग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांची परीक्षा फीची प्रतिपूर्ती करण्यात येते.

सद्यस्थितीत विद्यापीठांचे पहिले शैक्षणिक सत्र संपलेले असल्याने त्यांचे महाविद्यालयात सन 2025-26 च्या अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील पात्र

विद्यार्थी शिक्षण घेत असल्यास सदर लाभाथ्यांना परीक्षा शुल्कापाटी भरलेल्या रक्कमची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी सर्व महाविद्यालय / संस्था / विद्यापीठांनी अतिवृष्टी बाधित तालुक्यातील असलेल्या पात्र विद्यार्थ्यांकडून आवेदनपत्रे घेण्यात येऊन खालील प्रमाणे विवरणपत्र अ मध्ये नमूद माहिती गुगल फॉर्म लिंक <https://forms.gle/GTgZi8Nsju15Aq9V7> मध्ये अचूक माहिती भरून पाठविण्यात यावी.

विवरणपत्र अ

अ.क्र.	सन 2025-26 च्या अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील विद्यार्थ्यांनी फी भरलेली आहे अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी फी भरली आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपूर्ती साठी आवश्यक रक्कम	सन 2025-26 च्या अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील विद्यार्थ्यांनी फी भरता प्रमाणपत्र दिले आहेत अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रमाणपत्र दाखल केले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपूर्ती साठी आवश्यक रक्कम	एकूण विद्यार्थी संख्या	एकूण प्रतिपूर्तीची रक्कम

तरी सर्व महाविद्यालय / संस्था / विद्यापीठ यांना सन 2025-26 मध्ये अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत गुगल फॉर्मद्वारे माहिती पाठविताना सोबत अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील रहिवाशी असलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांची वर्गनिहाय यादी (गुगल मराठी फॉन्ट, मायक्रोसॉफ्ट एक्सेल फॉर्मॅटमध्ये) व प्रमाणपत्र प्राचार्यांच्या / संस्थाचालकांच्या / कुलसचिवांच्या सही शिक्क्यासह गुगल फॉर्ममध्येच अपलोड करून पाठवावे.

(डॉ.अशोक उबाळे)

सहसंचालक, उच्च शिक्षण,

पुणे विभाग, पुणे

सोबत – प्रमाणपत्र

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, सोबत जोडलेल्या यादीतील विद्यार्थी हे अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील रहिवाशी आहेत. तसेच त्यांच्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रुपये 8 लक्ष मर्यादित आहे. त्यामुळे ते परीक्षा शुल्क माफी साठी पात्र आहेत. विद्यार्थ्यांनी शासनाच्या अन्य शैक्षणिक सवलतीनुसार 100 % परीक्षा शुल्क माफी सवलतीसाठी अर्ज भरलेला नाही याची खात्री केलेली आहे.

तरी पूरग्रस्त भागातील (विद्यार्थी संख्या) व (रक्कम रु. ----) एवढी आहे.

स्वाक्षरी

कार्यालय प्रमुख

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य,
४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, शिवाजीनगर, पुणे ४११०१६

Web-www.dhepune.gov.in फोन नं.०२०/ २९७०७०९८ E-Mail : schol.dhepune@gov.in

क्र.उशिस - शिष्य/ पुरग्रस्त/2025/E- 2392204

दि. /११/२०२५

प्रति,

सर्व विभागीय सहसंचालक,
उच्च शिक्षण.

**विषय - सन २०२५-२६ मध्ये अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील
महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत. . . .**

संदर्भ:- १. शासन पत्र क्र.-संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१८८/ई-१३९२२२९/मशि-३,
दि. ०४/११/२०२५.

२. शासन निर्णय क्र. सीएलएस-२०२५/प्र.क्र.३६५/म-३(मदत-१),
दि.१०/ १०/२५.

शासन पत्र दि.०४/११/२०२५ आणि शासन निर्णय दि. १०.१०.२०२५ चे कृपया अवलोकन व्हावे. सदर पत्रान्वये शासनाने कळविले आहे की, शासन निर्णय दि. १०.१०.२०२५ अन्वये राज्यातील विविध तालुक्यांमध्ये **अतिवृष्टी** झाल्यामुळे अशा तालुक्यांना आपत्तीग्रस्त घोषित करण्यात आले आहे. सदर तालुक्यांतील सर्व बाधितांना **दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती लागू असणा-या सर्व सवलतींना मान्यता देण्यात आली आहे. या मध्ये विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्क माफीची सवलत देण्यात आली आहे.** शासन निर्णय दि. १८.१०.१९९३ अन्वये राज्यातील टंचाईग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठे, परीक्षा मंडळे व महाविद्यालयांची परीक्षा फी माफीची योजना कार्यान्वित आहे. या योजनेअंतर्गत महसूल व वन विभागाने दुष्काळ घोषित केल्यानंतर दुष्काळग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांची परीक्षा फीची प्रतिपूर्ती करण्यात येते.

या योजनेसाठी अर्थसंकल्पात अत्यल्प तरतूद उपलब्ध असते. तथापि दुष्काळ जाहिर झाल्यानंतर सदर भागातील विद्यार्थ्यांची तसेच विविध विद्यापीठे व महाविद्यालयांच्या फी ची रक्कम परिगणित करण्यात येऊन पुरवणी मागणीद्वारे अतिरिक्त तरतूद अर्थसंकल्पीत करण्यात येते. ही रक्कम संबंधित विद्यापीठे व महाविद्यालये यांच्याकडून विद्यार्थ्यांच्या फी ची प्रतिपूर्ती करण्यात येते.

त्यानुसार विभागाच्या अधिनस्त संबंधित तालुक्यातील विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी माफीची सवलत अनुज्ञेय करण्यासाठी आवश्यकतेनुसार पुरवणी मागणीद्वारे अतिरिक्त तरतुद उपलब्ध करून घेण्याकरिता पुरवणी मागणीचा प्रस्ताव शासनास सादर करणेस शासनाने कळविले आहे.

याबाबत कळविण्यात येते की, शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय दिनांक ११.१०.१९९३ नुसार, राज्यातील टंचाईग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ परीक्षा व परीक्षामंडळे यांची परीक्षा फी माफ करण्याची योजना लागू केली आहे. यामध्ये अकृषि विद्यापीठाकडून घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांचा समावेश आहे. आता महसूल व वन विभाग शासन निर्णय दिनांक १०/१०/२०२५ नुसार, राज्यातील विविध तालुक्यांमध्ये जून ते सप्टेंबर २०२५ या कालावधीतील अतिवृष्टी व पूर, पेरणी खालील क्षेत्र व पिकांची स्थिती या सर्व घटकांचा एकत्रित विचार करून या घटकांनी पूर्णतः अथवा अंशतः प्रभावित झालेले एकूण २८२ तालुके सोबतच्या सुधारित परिशिष्टानुसार आपत्तीग्रस्त घोषित करण्यात आले आहेत. सदर तालुक्यातील सर्व आपदग्रस्त/बाधितांना दुष्काळ सदृश्य परिस्थितीत लागू असणाऱ्या सवलती देण्याबाबत या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात आली आहे.

त्यानुसार आपल्या विभागातील आपल्या अधिनस्त अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील महाविद्यालयांना खालील प्रमाणे सुचना देण्यात याव्या .

१. शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय दिनांक ११.१०.१९९३ नुसार परिच्छेद ८ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील सवलतीस पात्र असणाऱ्या विद्यार्थ्यांन कडून महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांनी परीक्षा फी न घेता त्यांचे आवेदन पत्रे विद्यापीठाकडे शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय दिनांक ११.१०.१९९३ या शासन निर्णयात नमुद केलेल्या प्रमाणपत्रावर सांक्षातिक करून पाठवावे.

२. सद्यस्थितीत विद्यापीठांचे पहिले शैक्षणिक सत्र संपलेले असल्याने महाविद्यालयाने त्यांचे महाविद्यालयात सन २०२५-२६ च्या अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील पात्र विद्यार्थी शिक्षण घेत असल्यास सदर लाभार्थ्यांना परीक्षा शुल्कापोटी भरलेल्या रक्कमेची प्रतिपुर्ती करण्यासाठी त्यांचेकडून आलेल्या आवेदन पत्रावरून प्रतिपुर्तीची रक्कम परिगणना करून संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण कार्यालयाकडे आवश्यक रक्कमेची मागणी करावी.

३. तसेच विद्यापीठांनी त्यांच्याकडे प्राप्त झालेल्या सन २०२५-२६ च्या अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपुर्ती करण्यासाठी महाविद्यालयनिहाय आलेल्या आवेदन पत्रावरून प्रतिपुर्तीची रक्कम परिगणना करून विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण कार्यालयाकडे आवश्यक रक्कमेची मागणी करावी .

४. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी महाविद्यालयांकडून / विद्यापीठांकडून आलेल्या माहितीची तपासणी करून आवश्यक रक्कमेची माहिती संचालनालयाकडे सोबतच्या विवरणपत्र 'अ' मध्ये सादर करावी. सदरची माहिती सादर केल्यानंतर संचालक स्तरावरून सहसंचालक कार्यालयांना सादर योजनेसाठी पुरक मागणी शासनाकडे सादर करून मंजूर झालेली तरतूद मागणीनुसार उपलब्ध करून देण्यात येईल व सहसंचालक स्तरावरून संबंधित रक्कमेची प्रतिपुर्ती करण्यात येईल.

५. कोणत्याही परिस्थितीत अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील पात्र विद्यार्थी सादर योजनेपासून वंचित राहणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

६. मागणी नसल्यास तसे स्पष्ट अभिप्राय देण्यात यावेत.

उपरोक्त मुदयांची माहिती तसेच सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रात व प्रमाणपत्रासह तात्काळ सादर करण्यात यावी.

(डॉ.शैलेंद्र देवळाणकर)
प्र.शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण
महाराष्ट्र राज्य, पुणे - 16.

विवरणपत्र - अ

सन २०२५-२६ च्या अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालूक्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत तपशिलाचे विवरणपत्र.(रक्कम रुपयात)

अ. क्र.	सन २०२५-२६ च्या अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालूक्यातील ज्या विद्यार्थ्यांनी फी भरलेली आहे अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी फी भरली आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपुर्ती साठी आवश्यक रक्कम	सन २०२५-२६ च्या अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालूक्यातील ज्या विद्यार्थ्यांनी फी न भरता प्रमाणपत्र दिले आहेत अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रमाणपत्र दाखल केले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपुर्ती साठी आवश्यक रक्कम	एकूण विद्यार्थी संख्या	एकूण प्रतिपुर्तीची रक्कम
१	२	३	४	५	६	७

स्वाक्षरी

(विभागीय सहसंचालक)

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, सोबत जोडलेल्या यादीतील विद्यार्थी हे अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या केलेल्या तालुक्यातील रहिवाशी आहेत. तसेच त्यांच्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रुपये ८ लक्ष मर्यादेपर्यंत आहे. त्यामुळे ते परीक्षा शुल्क माफी साठी पात्र आहेत. विद्यार्थ्यांनी शासनाच्या अन्य शैक्षणिक सवलतीनुसार १००% परीक्षा शुल्क माफी सवलतीसाठी अर्ज भरलेला नाही याची खात्री केलेली आहे.

तरी पुरग्रस्त भागातील (विद्यार्थी संख्या---) व (रक्कम रु.---) एवढी आहे.

स्वाक्षरी

विभागीय सहसंचालक

महाराष्ट्र शासन

दुरध्वनी क्र.०२२/२२७९३१७७
Email ID: mashi३-hted@mah.gov.in

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
मंत्रालय (विस्तार), दालन क्र. ४१६,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मुंबई-४०००३२

क्रमांक- संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१८८/ई-१३९२२२९/मशि -३,

दिनांक: ०४.११.२०२५

तात्काळ

प्रति,

संचालक, उच्च शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

विषय:- पुरवणी मागणी प्रस्ताव सादर करण्याबाबत.

शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग दि. १०.१०.२०२५ अन्वये राज्यातील विविध तालुक्यांमध्ये अतिवृष्टी झाल्यामुळे अशा तालुक्यांना आपत्तीग्रस्त म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. सदर तालुक्यातील सर्व बाधितांना दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती लागू असणाऱ्या सर्व सवलतींना मान्यता देण्यात आलेली आहे. या मध्ये विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्क माफीची सवलत अनुज्ञेय करण्यात आली आहे. तसेच, शासन निर्णय शालेय शिक्षण विभाग दि. १८.१०.१९९३ अन्वये राज्यातील टंचाईग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठे, परीक्षा मंडळे व महाविद्यालयांची परीक्षा फी माफीची योजना कार्यान्वित आहे. या योजनेअंतर्गत महसूल व वन विभागाने दुष्काळ घोषित केल्यानंतर दुष्काळग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांची परीक्षा फीची प्रतिपूर्ती करण्यात येते. या योजनेसाठी अर्थसंकल्पात अत्यल्प तरतूद उपलब्ध असते. तथापि दुष्काळ जाहिर झाल्यानंतर सदर भागातील विद्यार्थ्यांची तसेच विविध विद्यापीठे व महाविद्यालयांच्या फी ची रक्कम परिगणित करण्यात येऊन पुरवणी मागणीद्वारे अतिरिक्त तरतूद अर्थसंकल्पीत करण्यात येते. हि रक्कम संबंधित विद्यापीठे, महाविद्यालये यांना अदा करण्यात येऊन संबंधित विद्यापीठे व महाविद्यालये यांच्याकडून विद्यार्थ्यांच्या फी ची प्रतिपूर्ती करण्यात येते.

२. त्यानुसार विभागाच्या अधिनस्त संबंधित तालुक्यातील विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी माफीची सवलत अनुज्ञेय करण्यासाठी आवश्यकतेनुसार पुरवणी मागणीद्वारे अतिरिक्त तरतूद उपलब्ध करून घेण्याकरिता पुरवणी मागणी प्रस्ताव तात्काळ शासनास सादर करावा.

(प्रदिप हासे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

सन २०२५ मध्ये राज्यातील
अतिवृष्टी व पूर आपत्तीमुळे
सवलतीसाठी बाधित
तालुके घोषित करणे
बाबत...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२
शासन निर्णय, क्रमांक:- सीएलएस-२०२५/प्र.क्र.३६५/म-३ (मदत-१),
दिनांक:- १० ऑक्टोबर, २०२५

वाचा:

१. शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: संकिर्ण-२०१५/प्र.क्र.४०/म-३, दि.१३ एप्रिल २०१५
२. शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७, दि.०७ ऑक्टोबर, २०१७
३. शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७, दि.२८ जून, २०१८
४. शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एससीवाय-२०२१/प्र.क्र.१००/म-७, दि.२८ ऑक्टोबर, २०२१
५. शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.३६५/म-७, दि.०९ ऑक्टोबर, २०२५

प्रस्तावना:

राज्यामध्ये सद्यस्थितीत मोठ्या प्रमाणात अतिवृष्टी होऊन पूर आपत्ती परिस्थिती उद्भवलेली आहे. राज्यातील शेतकऱ्यांचे शेती पिक/शेतजमीन यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झालेले असून, पशुहानी, मनुष्यहानी होणे, घर पडझड होणे, पुरामुळे गावातील बाधितांना स्थलांतरीत करणे या बाबत मदत देण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येत आहे. जिल्हास्तरीय यंत्रणेमार्फत राज्यामध्ये पिकांच्या नुकसानीचे पंचनामे करण्यात येत असून त्यानुसार जून २०२५ ते ऑगस्ट २०२५ या कालावधीत २६.६९ लाख हेक्टर क्षेत्राचे तर सप्टेंबर २०२५ या महिन्यात जवळ-जवळ ३९ लाख हेक्टर क्षेत्राचे असे राज्यामध्ये एकूण सुमारे ६५ लाख हेक्टर क्षेत्राचे शेतीपिक नुकसान झालेले आहे. त्यामुळे राज्यातील अतिवृष्टी व पूर आपत्तीमुळे पूर्णतः अथवा अंशतः प्रभावित तालुके संदर्भ क्र.५ मधील शासन निर्णय दि. ९ ऑक्टोबर २०२५ मधील परिशिष्ट अ अन्वये घोषित करण्यात आले होते. या मध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

राज्यातील विविध तालुक्यांमध्ये जून ते सप्टेंबर २०२५ या कालावधीतील अतिवृष्टी व पूर, पेरणी खालील क्षेत्र व पिकांची स्थिती या सर्व घटकांचा एकत्रित विचार करून या घटकांनी पूर्णतः अथवा अंशतः प्रभावित झालेले तालुके सोबतच्या सुधारित परिशिष्टानुसार आपत्तीग्रस्त घोषित करण्यात येत आहेत. सदर तालुक्यातील सर्व आपदग्रस्त/ बाधितांना दुष्काळ सदृश्य परिस्थितीत लागू असणाऱ्या सवलती देण्याबाबत या शासन निर्णयाने मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर सवलती पुढील प्रमाणे,

१. जमीन महसूलात सूट
२. सहकारी कर्जाचे पुनर्गठन
३. शेतीशी निगडीत कर्जाच्या वसुलीस स्थगिती (एक वर्षासाठी)
४. तिमाही वीज बिलात माफी
५. परीक्षा शुल्कात माफी व १० वी आणि १२ वी च्या विद्यार्थ्यांची फी माफी.

सदर सवलतीबाबत संबंधित प्रशासकीय विभागाने अनुषंगिक कार्यवाही करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०१०२३५८२१९२१९ आदेश डिजीटली स्वाक्षरीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**SURYAWANSHI
SAMPAT DASHARATH**

Digitally signed by SURYAWANSHI SAMPAT DASHARATH
DN: c=IN, ou=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=Revenue and
Forests Department,
2.5.4.20=E2D0677DC3B9F523D6452EDD479C382EDC0887C91028
4130AE3EF3DD80387322, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=F805F07D73860D73112565D898AE680FFADE988
75825A995368E1D3656632DD, cn=SURYAWANSHI SAMPAT
DASHARATH
Date: 2025.10.11 00:01:47 +05'30'

(संपत सुर्यवंशी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री(नगरविकास) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. उपमुख्यमंत्री(नियोजन व वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. सभापती विधान परिषद यांचे सचिव
६. मा. अध्यक्ष विधान सभा यांचे सचिव
७. मा. उपसभापती विधान परिषद यांचे सचिव
८. मा. उपाध्यक्ष विधान सभा यांचे सचिव
९. सर्व मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
१०. सर्व मा. लोकसभा सदस्य/ राज्यसभा सदस्य (महाराष्ट्रातील)
११. सर्व मा. विधानसभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य
१२. मा. मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई
१३. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. अपर मुख्य सचिव (सार्वजनिक बांधकाम), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१७. अपर मुख्य सचिव (अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग), अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग विभाग, मंत्रालय, मुंबई

१८. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१९. प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२०. प्रधान सचिव (नियोजन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
२१. प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण विभाग), मंत्रालय, मुंबई
२२. प्रधान सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२३. सचिव (प. दु. म.), कृषी व प. दु. म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२४. सचिव (मृद व जलसंधारण), मृद व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२५. सचिव (रोहयो), रोहयो विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२६. सर्व विभागीय आयुक्त
२७. आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२८. आयुक्त (जमाबंदी), जमाबंदी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२९. सर्व जिल्हाधिकारी
३०. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
३१. महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
३२. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
३३. सह सचिव तथा वित्तीय सल्लागार, मदत व पुनर्वसन, नवीन प्रशासन इमारत, मंत्रालय, मुंबई
३४. महसूल व वन विभाग, कार्यासन क्रमांक मदत-१, मदत-३
३५. निवडनस्ती (कार्यासन मदत-१)

शा. नि., क्रमांक:- सीएलएस-२०२५/प्र.क्र.३६५/म-३ (मदत-१),दिनांक:- १० ऑक्टोबर, २०२५ सोबतचे परिशिष्ट				
अ.क्र.	जिल्हा	अंशतः बाधित तालुके*	पूर्णतः बाधित तालुके	बाधित तालुक्यांची संख्या
१	पालघर	-	पालघर, डहाणू, तलासरी, विक्रमगड	४
२	नाशिक	कळवण, देवळा, इगतपुरी	मालेगाव, निफाड,नांदगाव,सटाणा, दिंडोरी, सुरगाणा, नाशिक, त्र्यंबकेश्वर, पेठ, सिन्नर, चांदवड, येवला	१५
३	धुळे	धुळे, साक्री, सिंदखेडा	-	३
४	जळगांव	-	एरंडोल, पारोळा, धरणगाव, पाचोरा, जामनेर, जळगाव, भडगाव, अमळनेर, रावेर, चाळीसगाव, भुसावळ, बोदवड, मुक्ताईनगर	१३
५	अहिल्यानगर	पारनेर, संगमनेर, अकोले	अहिल्यानगर, शेवगाव, कर्जत, पाथर्डी, नेवासा, राहाता, श्रीरामपूर, जामखेड, राहुरी, श्रीगोंदा, कोपरगाव	१४
६	पुणे	हवेली, इंदापूर	-	२
७	सोलापूर	-	उत्तर सोलापूर, दक्षिण सोलापूर, बार्शी, अक्कलकोट, पंढरपूर, मोहोळ, मंगळवेढा, माळशिरस, माढा, करमाळा, सांगोला	११
८	सांगली	कडेगाव	मिरज, वाळवा, शिराळा, पलूस, तासगाव, कवठेमहाकाळ, विटा, आटपाडी, जत	१०
९	सातारा	सातारा, कराड, पाटण, फलटण, जावळी	कोरेगाव, खटाव, माण	८
१०	कोल्हापूर	कागल, शिरोळ, पन्हाळा	करवीर, राधानगरी, गगनबावडा, आजरा, चंदगड	८
११	छ. संभाजीनगर	-	छ. संभाजीनगर, कन्नड, सोयगाव, पैठण, वैजापूर, गंगापूर, खुलताबाद, सिल्लोड, फुलंब्री	९
१२	जालना	-	बदनापूर, घनसावंगी, अंबड, जालना, परतूर, मंठा, भोकरदन, जाफ्राबाद	८
१३	बीड	-	बीड, गेवराई, माजलगाव, केज, आंबेजोगाई, परळी, आष्टी, पाटोदा, शिरूर कासार, धारूर, वडवणी	११
१४	लातूर	-	लातूर, औसा, रेणापूर, निलंगा, शिरूर अनंतपाळ, देवणी, उदगीर, जळकोट, अहमदपूर, चाकूर	१०
१५	धाराशिव	-	धाराशिव, कळंब, भूम, वाशी, तुळजापूर, लोहारा, परांडा, उमरगा	८

१६	नांदेड	-	कंधार,किनवट, मुदखेड, भोकर, अर्धापूर, माहूर, नांदेड, लोहा, मुखेड, देगलूर, बिलोली,धर्माबाद, नायगाव ,हदगाव, हिमायतनगर, उमरी	१६
१७	परभणी	-	पूर्णा ,पालम, परभणी, सोनपेठ, जितूर, गंगाखेड, सेलू, मानवत, पाथरी	९
१८	हिंगोली	-	हिंगोली, औंढा नागनाथ, कळमनुरी, सेनगाव , वसमत	५
१९	बुलढाणा	नांदूरा, संग्रामपुर	चिखली, सिंदखेडराजा , देऊळगावराजा, लोणार, शेगाव, मोताळा, बुलढाणा, खामगाव, मेहकर,मलकापूर , जळगावजामोद	१३
२०	अमरावती	-	अमरावती, भातुकली, चांदूर रेल्वे, नांदगाव खंडेश्वर, धामणगाव रेल्वे, अचलपूर, अंजनगावसुर्जी, तिवसा , धारणी, चिखलदरा, वरुड, मोर्शी, चांदुरबाजार, दर्यापुर	१४
२१	अकोला	-	अकोट, अकोला, पातूर, तेल्हारा, मुर्तीजापूर, बाळापूर, बार्शीटाकळी	७
२२	वाशिम	-	वाशीम, रिसोड, मालेगाव, मंगळूरपीर , कारंजा, मानोरा	६
२३	यवतमाळ	-	पुसद, यवतमाळ, बाभूळगाव, मारेगाव,महागाव, उमरखेड,कळंब,घाटंजी, राळेगाव, दारव्हा, आर्णी, नेर, दिग्रस, पांढरकवडा, वणी , झरी -जामणी	१६
२४	वर्धा	-	वर्धा, सेलू, देवळी, आर्वी, समुद्रपूर, हिंगणघाट, कारंजा ,आष्टी	८
२५	नागपूर	-	नागपूर, कामठी, सावनेर, पारशिवनी, मौदा, भिवापूर, कळमेश्वर, काटोल, रामटेक, हिंगणा,उमरेड, कुही, नरखेड	१३
२६	भंडारा	-	साकोली, भंडारा,मोहाडी,तुमसर ,पवनी , लाखनी, लाखंदूर	७
२७	गोंदिया	तिरोडा, गोंदिया, गोरेगाव, मोरअर्जुनी, सालेकसा, सडक अर्जुनी, आमगाव	देवरी	८
२८	चंद्रपूर	-	चंद्रपूर, भद्रावती, राजूरा , बल्लारपूर, कोरपना, मूल, वरोरा, सावली, चिमूर, नागभिड, सिंदेवाही, पोंभुर्णा, जिवती, ब्रम्हपुरी	१४
२९	गडचिरोली	चारमोशी, कोरची	गडचिरोली, धानोरा, मूलचेरा, आरमोरी, कुरखेडा, अहेरी, सिरोचा, भामरागड, एटापली, देसाइगंज (वडसा)	१२
एकूण		३१	२५१	२८२

* अंशतः बाधित तालुक्यामध्ये प्रत्यक्ष बाधित मंडळ सवलतीस पात्र असतील.